

Ακούει κανείς;

Του Καθ. Δημ. Μαυράκη¹

Οι μετά βεβαιότητας αναμενόμενες πυρκαγιές στη χώρα ήλθαν στην ώρα τους και κανένα δεν εξέπληξαν.

«Σαν έτοιμοι από καιρό» σε μία χορογραφία τρόμου, όλοι μας μέλη και θεατές ενός εθνικού «θιάσου» βρεθήκαμε στις θέσεις μας, υπηρετώντας ρόλους για τους οποίους χρόνια τώρα ασκηθήκαμε.

Επίσημες ανακοινώσεις για ανεξέλεγκτες πυρκαγιές σε «δυστυχώς» δύσβατες και απόκρημνες περιοχές, για υψηλές θερμοκρασίες και ισχυρούς ανέμους, για αναζωπυρώσεις, για ανθρώπινες απώλειες, για σπίτια και περιουσίες που καίγονται, για εκρήξεις σε αποθήκες πυρομαχικών, για εκκενώσεις οικισμών, για ελικόπτερα και αεροπλάνα που θα παύσουν να επιχειρούν με τον ερχομό της νύχτας

«Στο ίδιο έργο τρομοκρατημένοι θεατές», με λαχανιασμένους (άραγε γιατί;) δημοσιογράφους να περιγράφουν φωτιές διεκδικώντας ποσοστά τρόμο-λαγνικής τηλεθέασης.

Επιστήμονες και εμπειρογνώμονες με «σημαντικές» πληροφορίες και επισημάνσεις, άρχοντες και στρατηγοί με δηλώσεις, διεκδικώντας μερίδιο προβολής σε ραδιόφωνα και τηλεοράσεις, ... ιδιαίτερα σε τηλεοράσεις,

Ανακοινώσεις για αποζημιώσεις για περιουσίες που κήκαν, «προ πάντων» αποζημιώσεις, μαζί με λόγια κατανόησης προς τους πυροπαθείς και με διακριτικές συμβουλές προς τους «άλλους» να ασφαλίσουν τα κτήρια και τις περιουσίες τους σε εταιρείες, όπως κάνουν σε όλη την Ευρώπη ...

Μία ετησίως επαναλαμβανόμενη σε κλίμακα υπερπαραγωγής παράσταση τραγωδίας με ηθοποιούς, με θύματα νεκρούς και ζωντανούς επάνω και γύρω από τη «Θυμέλη» και με θεατές και τηλεθεατές στο «Κοίλον» να παρακολουθούν τα δρώμενα, χωρίς να υποψιάζονται ότι μπορεί κι αυτοί να συρθούν στην «Ορχήστρα» στην επόμενη παράσταση.

«Στο ίδιο έργο θεατές ...» θα αναζητηθούν «πολιτικές, διοικητικές και ποινικές ευθύνες» από υπουργούς περιφερειάρχες, δημάρχους και διοικητές στρατοπέδων, ίσως μάλιστα κάποιοι να παραιτηθούν και σε κάποιους να ασκηθεί και κάποια δικαστική δίωξη.

Στα παλιά τα χρόνια την «πολιτική ευθύνη» την φόρτωναν σε ένα «αποδιοπομπαίο τράγο». Χωρίς αμφιβολία επρόκειτο για μία ευφυή και βολική λύση.

Κάποιοι έπρεπε να φταίνε, όχι βέβαια τα μέλη της κοινότητας που με τις αποφάσεις τους ή την συμπεριφορά τους είχαν προκαλέσει την καταστροφή.

Ένας αποδιοπομπαίος τράγος με τον συνακόλουθο εξιλασμό ήταν Η λύση.

Αργότερα οι πρόγονοι μας θεσμοθέτησαν τον εξοστρακισμό.

¹ Διευθυντής του Κέντρου Ενεργειακής Πολιτικής και Ανάπτυξης του ΕΚΠΑ
Coordinator of BSEC – Green Energy Network
UNAI Hub SDG7

Αν το σκεφθεί κανείς, η βασική ιδέα παρέμεινε η ίδια. Αντί να οδηγείται έξω από τα όρια της πόλης ο «ιερός τράγος» τη θέση του πήρε ένας εκλεγμένος πολιτικός.

Ποιος δεν θυμάται την τύχη του Θεμιστοκλή.

Στους αιώνες που πέρασαν η συμπεριφορά του Δήμου δεν άλλαξε πολύ.

Σε μικρές ή μεγάλες καταστροφές, που έχουν προκληθεί από αποφάσεις ή ολιγωρία στη λήψη αποφάσεων από εμάς τους πολίτες, κάποιοι άλλοι φταίνε ... μετά βεβαιότητα αυτοί της αντίπαλης πολιτικής παράταξης, ... ίσως αυτοί με τις ανεμογεννήτριες, ... ίσως πάλι αυτοί που μας ψεκάζουν ... μπορεί κι αυτοί της Λέσχης, ξέρετε, ... με το περίεργο όνομα που συνωμοτούν παγκοσμίως ... ίσως και εξωγήινοι ... αλλά ΠΟΤΕ μα ΠΟΤΕ εμείς...

Είναι βέβαια και κάποιοι «περίεργοι» και «φαιδροί» συμπολίτες μας που χρόνια τώρα προειδοποιούν για το αυτονόητο, για την ανάγκη να προσαρμοσθούμε στις δύσκολες κλιματικές αλλαγές που συμβαίνουν.

Αρνηθήκαμε να τους πάρουμε στα σοβαρά, έτσι δεν είναι;

Αρνηθήκαμε και κυρίως αρνούμεθα να αποδεχθούμε, προειδοποιήσεις και αποδείξεις της παγκόσμιας επιστημονικής κοινότητας, για την εξελισσόμενη Κλιματική Αλλαγή.

Ως ανθρωπότητα αφήσαμε και πέρασαν οι δεκαετίες της «Κλιματικής Κρίσης», με ΛΑΘΟΣ Κρίση.

Τα ψεύτικα τα λόγια τα μεγάλα. Η Κρίση (από το ρήμα κρίνω, επιλέγω) για την Κλιματική Αλλαγή που υλοποιήθηκε και υλοποιείται, και δεν είναι αυτή που συμφωνήθηκε στα χαρτιά και στις διακηρύξεις, αποδεικνύεται λανθασμένη.

Η τελευταία Κρίση για την Κλιματική Αλλαγή έγινε το 2015 στο Παρίσι. Ποιος δεν θυμάται «τα ψεύτικα τα λόγια τα μεγάλα» και τους πανηγυρισμούς ότι θα συγκρατηθεί η αύξηση της μέσης ατμοσφαιρικής θερμοκρασίας στη διάρκεια αυτού του αιώνα στους 2°C ή ακόμη καλύτερα στους 1,5°C. Ποιος δεν θυμάται τις γραπτές δεσμεύσεις των πλούσιων και μεγάλων χωρών να χρηματοδοτήσουν το εγχείρημα.

Τότε ήταν λοιπόν η τελευταία Κλιματική Κρίση. Μετά συνεχίστηκε η πορεία προς την ανθρωπογενή Αλλαγή του Κλίματος. Οκτώ χρόνια αργότερα, μετά το 2015, η αύξηση της θερμοκρασίας προσεγγίζει τους 1.4°C και ακραία καιρικά φαινόμενα, με αυξανόμενη ένταση και συχνότητα σαρώνουν το βόρειο ημισφαίριο του πλανήτη.

Η Κλιματική Αλλαγή εξελίσσεται αργά και ανεξέλεγκτα. Το ΜΟΝΟ που μπορούμε να κάνουμε, σε ατομική, περιφερειακή και εθνική κλίμακα, είναι η ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ μας στα ακραία καιρικά φαινόμενα. Ακραία καιρικά φαινόμενα και καταστροφές που θα συνεχίσουν να αυξάνονται σε μέγεθος και συχνότητα. Κι όσο είναι καιρός, ας αφήσουμε τα μεγάλα λόγια κι ας προσπαθήσουμε να προσαρμοσθούμε στις νέες συνθήκες, όσο είναι καιρός.

Ο πρωθυπουργός έχοντας εικόνα της πύρινης λαίλαπας, επισκέφθηκε την πρόεδρο της Δημοκρατίας και την ενημέρωσε για την Κλιματική «Κρίση» μαζί και ανακοίνωσε ότι η χώρα ευρίσκεται σε κατάσταση πολέμου. Κάνει λάθος. Λάθος τον ενημέρωσαν οι σύμβουλοι του. Ο καιρός της κρίσης παρήλθε. Αυτό που ζούμε δεν είναι πόλεμος αλλά μία μάχη, που κάπως θα τελειώσει. Πόλεμος είναι οι μάχες που έρχονται, οι φωτιές και οι πλημμύρες που θα ακολουθήσουν. Ο πρωθυπουργός ορθά ενδεχομένως αντιλαμβάνεται το πρόβλημα, πρέπει όμως να διευκρινίσει τα χαρακτηριστικά αυτού του πολέμου. Γιατί αν αναφέρεται μόνο στις

διεξαγόμενες επιχειρήσεις στα πολλαπλά μέτωπα των πυρκαγιών, μάλλον οι σύμβουλοι του τον πληροφορούν ελλιπώς...

Πρόκειται βεβαίως για μία αλληλουχία γεγονότων σε ευρεία κλίμακα, τα οποία όταν θα αντιμετωπισθούν, με τις όποιες απώλειες, θα ακολουθηθούν, δυστυχώς, από άλλα της ίδιας ή και μεγαλύτερης κλίμακας.

Οι εχθροπραξίες του πόλεμου στον οποίο αναφέρθηκε ο πρωθυπουργός, δυστυχώς, έχουν αρχίσει από καιρό, το ερώτημα είναι αν οι υπουργοί και σύμβουλοι του πρωθυπουργού αντιλαμβάνονται το μέγεθος και το εύρος της απειλής και επομένως αν έχουν την ικανότητα και το θάρρος να τον ενημερώσουν.

Οι απώλειες αυτής της περιόδου, αυτού του καλοκαιριού, είθε (δυστυχώς) να περιορισθούν σε αυτές που εξελίσσονται τώρα. Στην Ισπανία, στην Ιταλία και στην Κροατία οι φωτιές και οι πλημμύρες συνεχίζονται και είθε να μην έλθουν και στη χώρα μας. Αλλά με ένα «είθε» και ένα «αποδιοπομπαίο τράγο», ακόμη κι αν είναι ένας πρόσφατα ορκισμένος υπουργός, δεν θα αντιμετωπισθεί ο «πόλεμος».

Η χώρα έχει εμπλακεί σε «πόλεμο» και χρειάζεται να αναβαθμίσει την στρατηγική, τις τακτικές και τον εξοπλισμό που διαθέτει. Θα τολμήσει άραγε κάποιος σύμβουλος να ενημερώσει τον πρωθυπουργό ότι εκτός από τους γενναίους άνδρες της πυροσβεστικής και τους πιλότους των πεπαλαιωμένων αεροπλάνων, ο εξοπλισμός είναι ανεπαρκής; Αν καλώς δίνουμε δισεκατομμύρια ευρώ για την άμυνα χρειαζόμαστε όχι ένα ή δύο αλλά 4-5 Beriev. Γιατί βέβαια δεν αρκεί η δικαιολογία (χρόνια τώρα) ότι δεν υπάρχουν άλλα αεροπλάνα. Κάποιοι αφελείς, άσχετοι ή πονηροί ενημερώνουν ελλιπώς...έτσι δεν είναι;

Θα τολμήσει κάποιος σύμβουλος να προτείνει στον πρωθυπουργό την επανεξέταση του οργανογράμματος για τις δασοπυροσβέσεις, για την εισαγωγή τεχνολογιών έγκαιρης ενσύρματης και ασύρματης πυρο-ανίχνευσης. Είναι δυνατόν στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης και των νέων τεχνολογιών να μην υπάρχουν ευφυή δίκτυα έγκαιρης πυρανίχνευσης; Και τα αεροπλάνα να μη μπορούν να επιχειρήσουν την νύκτα;

Κι ύστερα θα τολμήσει κάποιος σύμβουλος να προτείνει στον Πρωθυπουργό μεταφορά πόρων και ευθυνών στην τοπική αυτοδιοίκηση, κυρίως ευθυνών, πέρα από τις συνήθεις προσλήψεις;

Κι αν η χώρα μπόρεσε να προστατεύσει τα κτήρια από τους σεισμούς, γιατί δεν μπορεί να τα προστατεύσει από τις δασικές πυρκαγιές;

Η χώρα «ανάγκη πάσα» να προστατευθεί στο μέτρο του δυνατού από φωτιές, καύσωνες, πλημμύρες, τυφώνες, καταστροφές σε υποδομές και καλλιέργειες.

Διεθνείς μετεωρολογικοί οργανισμοί προειδοποιούν, φωτογραφίες και μετρήσεις που δημοσιεύει η NASA προειδοποιούν, ο ΟΗΕ προειδοποιεί, τα ακραία καιρικά φαινόμενα και οι καταστροφές θα συνεχισθούν, ...

Ακούει κανείς;